

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره « بیماری های شایع کودکان و طرق پیشگیری از آن »

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: بیماری های شایع کودکان و طرق پیشگیری از آن	تعداد واحد: ۲ واحد نظری	
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی	پیش نیاز درس: ندارد	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: بهداشت عمومی	شماره درس: ۱۷۵۵۲۸	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر طیبه رخشانی	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: بهداشت عمومی
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، کوی زهرا، دانشکده بهداشت ایمیل: trakhshani@gmail.com تلفن محل کار: ۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۳۰۹ ساعات دسترسی به استاد: حضوری (در ساعات اداری)، مجازی (در ساعات غیراداری) 		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر لیلا مرادی	مرتبه علمی: -	گروه آموزشی: بهداشت عمومی
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، کوی زهرا، دانشکده بهداشت ایمیل: lmoradi20072007@yahoo.com تلفن محل کار: ۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۳۰۹ ساعات دسترسی به استاد: حضوری (در ساعات اداری)، مجازی (در ساعات غیراداری) 		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی:	مرتبه علمی:	گروه آموزشی:
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، ..... ایمیل: تلفن محل کار: ..... داخلی ساعات دسترسی به استاد 		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)

این درس به معرفی و اهمیت بیماری های شایع در سنین کودکی، نقش باورها و سنت ها در ایجاد و یا تشدید بیماری، علائم مهم و راه های انتقال، تشخیص و درمان، اقدامات مورد نیاز برای پیشگیری و مراقبت از بیمار، نحوه پیگیری و مشاوره با مادر می پردازد.

اهداف درس

هدف کلی:

کسب دانش، نگرش و مهارت های اساسی در زمینه ی بیماری های شایع در سنین کودکی و بکارگیری آن ها در مراقبت از کودک بیمار و انجام اقدامات درمانی و پیشگیرانه (آموزش و مشاوره، واکسیناسیون، ارجاع به مراکز درمانی و پیگیری)

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

فراگیر باید بتواند:

- ۱) با ترسیم منحنی های رشد، وضعیت رشد کودک را مورد پایش قرار دهد.
- ۲) کودک را از نظر اختلالات رشد نظیر کم وزنی شدید، کم وزنی و سوء تغذیه ارزیابی کند.
- ۳) تظاهرات بالینی کمبود هر ویتامین و پیشگیری از آن را بیان کند.
- ۴) انواع اسهال و کم آبی در کودکان را با توجه به علائم و نشانه ها طبقه بندی نماید و برنامه درمانی اسهال را مطابق با نوع طبقه بندی شرح دهد.
- ۵) کم خونی های شایع در دوران کودکی و اقدامات مورد نیاز برای درمان و پیشگیری از ابتلا به کم خونی را توضیح دهد.
- ۶) زردی فیزیولوژیک و پاتولوژیک را تعریف کند و نحوه ارزیابی، طبقه بندی و درمان شیرخوار زیر دو ماه را بیان کند.
- ۷) اقدامات اولیه و نحوه پیگیری برای کودکان آسیب دیده (سوختگی، سقوط، مسمویت و ...)، همچنین روش های پیشگیری از ایجاد آسیب در کودکان را شرح دهد.
- ۸) علائم و نشانه های بالینی، اقدامات درمانی، توصیه های تغذیه ای و نحوه پیگیری کودک مبتلا به عفونت های شایع دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی (گلودرد استرپتوکوکی، سرماخوردگی، پنومونی) را توضیح دهد.
- ۹) عفونت های گوش (ماستوئیدیت حاد، عفونت های حاد و مزمن) را نام ببرد و برای هر یک از آن ها، نوع درمان را بیان کند.
- ۱۰) راه های پیشگیری از ابتلای کودکان به عفونت های دستگاه ادراری و همچنین درمان کودکان مبتلا را شرح دهد.
- ۱۱) انگل های روده ای شایع در کودکان، علائم، راه های انتقال، انتشار و کنترل آن ها را توضیح دهد.
- ۱۲) تظاهرات بالینی بیماری های شایع چشم در کودکان (قرمزی، عیوب انکساری، حساسیت و آلرژی) و نحوه مراقبت از چشم را بیان کند.
- ۱۳) در رابطه با بیماری های قابل پیشگیری با واکسن (سل، فلج اطفال، سرخک، سرخچه، اوریون، دیفتری، کزاز، سیاه سرفه، هیپاتیت و آنفولانزا) موارد زیر را شرح دهد:
  - تظاهرات بالینی بیماری ها
  - روش های تشخیص بیماری
  - راه های انتقال بیماری
  - اقدامات درمانی مطابق با آخرین دستورالعمل ها و برنامه های درمانی (طرح DOTS برای درمان سل و ...)
  - راهکارهای پیشگیری از بیماری
  - برنامه ی ایمن سازی

اهداف مهارتی

فراگیر باید بتواند:

- ۱) بر اساس علائم و نشانه های خطر، وضعیت کودک را از نظر بیماری های شایع و خطرناک به درستی مورد ارزیابی قرار دهد.
- ۲) برای درمان کودک بیمار، توصیه ها و اقدامات لازم و موثر را انجام دهد.
- ۳) در صورت نیاز کودک را از نظر وضعیت بهبودی و اطمینان از اجرای اقدامات درمانی در موعد مقرر پیگیری نماید.
- ۴) با مادر در رابطه با تغذیه، واکسیناسیون، آسیب های کودکان و رابطه مادر با کودک مشاوره کند.
- ۵) به مادر آموزش های لازم را برای رفع مشکلات تغذیه ای، نحوه مراقبت از کودک و پیگیری از آسیب ها ارائه دهد.

اهداف نگرشی

فراگیر باید بتواند:

- ۱) اهمیت آموزش و مشاوره به مادر در زمینه ی مراقبت از کودک در برابر عوامل محیطی موثر بر سلامت را درک کند.
- ۲) اهمیت ارجاع و پیگیری به منظور ارائه مراقبت های بهداشتی درمانی به موقع و وضعیت بهبودی کودک در معرض خطر و یا آسیب دیده را درک نماید.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

- در شرایط عادی ۷۰ درصد درس به صورت حضوری و ۳۰ درصد به صورت مجازی با استفاده از شیوه های الکترونیکی ارائه می شود (شامل ابزارهای تعاملی سامانه مدیریت یادگیری (نوید)، تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو، کلاس مجازی برای رفع اشکال و ارتباطات تعاملی مستمر با اساتید).

- کلیه محتواها و منابع آموزشی، تکالیف و ... بر روی سیستم مدیریت یادگیری نوید ارائه می شود.

روش تدریس حضوری

سخنرانی تعاملی، بحث گروهی، ارائه کنفرانس های کلاسی توسط دانشجویان همراه با بازخورد و نقش هدایت گر استاد

روش تدریس الکترونیکی

شیوه های همزمان: ارائه کنفرانس به شیوه وینار

شیوه های غیرهمزمان: به اشتراک گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

- کتاب جامع بهداشت عمومی. دکتر حسین حاتمی و همکاران، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ
- بیماری های شایع کودکان (اطفال) نلسون. جلد دوم، انتشارات تیمورزاده، آخرین چاپ
- دستورالعمل ها و الگوریتم های تشخیصی درمانی بیماری های شایع کودکان. فاطمه خانی نوذری، آخرین چاپ

منابع آموزشی کمکی

- مراقبت های ادغام یافته ناخوشی های اطفال (مانا) ویژه پزشک. گروه مولفین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس، اداره سلامت کودکان، آخرین چاپ
- مراقبت های ادغام یافته ناخوشی های اطفال (مانا) ویژه غیرپزشک. گروه مولفین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس، اداره سلامت کودکان، آخرین چاپ
- راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر ویژه پزشک خانواده. دکتر احمد رئیسی و همکاران، مرکز مدیریت بیماری های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آخرین چاپ
- آخرین دستورالعمل ها و راهنماهای کشوری مبارزه با بیماری ها. مرکز مدیریت بیماری های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تجهیزات و امکانات آموزشی

- کلاس درس همراه با ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، پاورپوینت، فیلم ها و کلیپ های آموزشی و غیره
- سامانه مدیریت یادگیری (نوید)
- فضای مجازی (واتس آپ، نرم افزارهای Adobe Connect و ...)

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجوی	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• تکالیف و فعالیت های یادگیری	۳
	• آزمون میان ترم	۵
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• آزمون پایان ترم	۱۲
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه بفرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

زمان ارائه درس: نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۰		سال ورودی: مهر ۹۹		گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی			
روش ارائه / رسانه	مکان	استاد	عنوان جلسات	ساعت	تاریخ	روز	
آنلاین	کلاس مجازی	دکتر طیبه رخشانی	معرفی درس و اهداف آن	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۱۱/۲۷	چهارشنبه به	۱
آنلاین	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	رشد و نمو و اختلالات رشد (سوء تغذیه، کم وزنی و کم وزنی شدید)	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۱۲/۳	سه شنبه	۲
آنلاین	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	کمبود ویتامین ها (آوبتامینوز)	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۱۲/۱۱	چهارشنبه	۳
آنلاین	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	اسهال و کم آبی در کودکان	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۱۲/۱۷	سه شنبه	۴
آنلاین	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	کم خونی های شایع دوران کودکی	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۱۲/۲۴	سه شنبه	۵
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	زردی فیزیولوژیک و پاتولوژیک	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۱/۱۶	سه شنبه	۶
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	آسیب های دوران کودکی (سوانح، حوادث و مسمویت ها)	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۱/۲۳	سه شنبه	۷
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	عفونت های شایع دستگاه تنفسی تحتانی و فوقانی	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۱/۳۰	سه شنبه	۸
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	عفونت های دستگاه ادراری و انگل های روده ای شایع در کودکان	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۲/۶	سه شنبه	۹
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	عفونت های گوش (ماستوئیدیت حاد، عفونت های حاد و مزمن)	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۲/۲۰	سه شنبه	۱۰
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	بیماری های شایع چشم در کودکان	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۲/۲۷	سه شنبه	۱۱
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	آزمون میان ترم	۱۲-۱۴	۱۴۰۱/۲/۲۸	چهارشنبه	۱۲
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	بیماری های قابل پیشگیری با واکسن (سل، فلج اطفال، هیپاتیت، آنفولانزا)	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۳/۳	سه شنبه	۱۳
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	بیماری های قابل پیشگیری با واکسن (سرخک، سرخجه و اوربون، دیفتری، کزاز، سیاه سرفه)	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۳/۱۰	سه شنبه	۱۴
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	بازدید از مرکز خدمات جامع سلامت شهری و آشنایی با برنامه های سلامت کودکان	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۳/۱۷	سه شنبه	۱۵
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	بازدید از مرکز آموزشی درمانی شهید دستغیب و آشنایی با مراقبت های هموفیلی و تالاسمی	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۳/۲۴	سه شنبه	۱۶
حضور	دانشکده بهداشت	دکتر طیبه رخشانی	آزمون پایان ترم	۱۰-۱۲	۱۴۰۱/۴/۱۴	سه شنبه	۱۷